

# **КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС**

**Навчальний посібник  
для підготовки до іспиту**

3-тє видання, змінєне і доповненє

Харків  
«Право»  
2022

УДК 343.13(075)  
К82

Колектив авторів:

О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів,  
В. М. Трофименко, А. Р. Туманянц, О. Г. Шило

**Кримінальний процес** : навч. посіб. для підгот. до іспиту /  
К82 [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. – 3-тє вид., змін.  
і допов. – Харків : Право, 2022. – 296 с.

ISBN 978-966-998-374-9

Посібник містить зразковий перелік питань, що виносяться на іспит з навчального курсу «Кримінальний процес», короткий виклад відповідей на них з урахуванням чинного законодавства України станом на 1 лютого 2022 р.

Мета посібника, який пропонується студентам, полягає в наданні методичної допомоги в отриманні знань із навчального курсу кримінального процесу, орієнтуванні в кримінальному процесуальному законодавстві України та навчальному матеріалі, успішному складанні іспиту з кримінального процесу як підсумкового контролю знань студентів.

Для студентів усіх форм навчання, які готуються до складання іспиту, а також студентів, курсантів, слухачів юридичних навчальних закладів, які складають курсові іспити.

**УДК 343.13(075)**

Попереднє (2-ге) видання навчального посібника побачило світ у 2021 р.

© Капліна О. В., Карпенко М. О.,  
Маринів В. І. та ін., 2021

© Капліна О. В., Карпенко М. О.,  
Маринів В. І. та ін., зміни і до-  
повнення, 2022

© Видавництво «Право», 2022

ISBN 978-966-998-374-9

## ===== **Перелік умовних позначень**

|       |                                                             |
|-------|-------------------------------------------------------------|
| АРК   | – Автономна Республіка Крим                                 |
| АТО   | – антитерористична операція                                 |
| БЕБ   | – Бюро економічної безпеки України                          |
| ВАКС  | – Вищий антикорупційний суд                                 |
| ВККС  | – Вища кваліфікаційна комісія суддів України                |
| ВР    | – Верховна Рада України                                     |
| ВРП   | – Вища рада правосуддя                                      |
| ВС    | – Верховний Суд                                             |
| ГПУ   | – Генеральна прокуратура України                            |
| ДБР   | – Державне бюро розслідувань                                |
| ЄДРР  | – Єдиний реєстр досудових розслідувань                      |
| ЄСПЛ  | – Європейський суд з прав людини                            |
| ЗЗКП  | – заходи забезпечення кримінального провадження             |
| ЗКПХ  | – заходи кримінально-правового характеру                    |
| ЗУ    | – Закон України                                             |
| КЗПЛ  | – Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод |
| КК    | – Кримінальний кодекс України                               |
| КМУ   | – Кабінет Міністрів України                                 |
| КПК   | – Кримінальний процесуальний кодекс України                 |
| КСУ   | – Конституційний Суд України                                |
| КУпАП | – Кодексу України про адміністративні правопорушення        |
| МВС   | – Міністерство внутрішніх справ                             |
| МЗС   | – Міністерство закордонних справ                            |
| МС    | – міжнародне співробітництво                                |
| МЮ    | – Міністерство юстиції                                      |
| НАБУ  | – Національне антикорупційне бюро України                   |
| НАЗК  | – Національне агентство з питань запобігання корупції       |
| НСРД  | – негласні слідчі (розшукові) дії                           |
| ПЗВХ  | – примусові заходи виховного характеру                      |
| ПЗМХ  | – примусові заходи медичного характеру                      |
| САП   | – Спеціалізована антикорупційна прокуратура                 |
| СБУ   | – Служба безпеки України                                    |
| С(Р)Д | – слідчі (розшукові) дії                                    |

## **1. Поняття та сутність кримінального процесу, його завдання і роль у державному механізмі запобігання злочинності та охороні прав особи**

Поняття «кримінальний процес» використовується у кількох значеннях: 1) як особливий вид державної діяльності; 2) як окрема галузь права, тобто сукупність правових норм, які регулюють кримінальну процесуальну діяльність; 3) як галузь юридичної науки, яка становить систему понять, уявлень, поглядів та ідей, що розкривають сутність кримінального процесу, закономірності його виникнення та розвитку; 4) як навчальна дисципліна.

**Кримінальний процес** – це врегульована нормами кримінального процесуального законодавства діяльність сторін, суду та інших учасників кримінального провадження, спрямована на вирішення його завдань.

Кримінальний процес є видом державної діяльності. Саме держава через спеціально створені нею органи здійснює протидію злочинності, охороняє від злочинних посягань конституційний лад, соціально-економічні, політичні й особисті права та свободи людини, права та законні інтереси юридичних осіб.

Кримінальну процесуальну діяльність можуть здійснювати лише ті державні органи та їх посадові особи, які на це уповноважені законом: суд, суддя, слідчий суддя, прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий, керівник органу дізнання, дізнавач, оперативні підрозділи.

Завдання кримінального провадження сформульовано у ст. 2 КПК. До них належать: 1) захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень; 2) охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження; 3) забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

## ===== 2. Історичні типи (види) кримінального процесу

Під історичним типом процесу розуміється форма його організації.

Існують такі історичні форми кримінального процесу:

- інквізиційний (розшуковий, слідчий, слідчо-розшуковий) – його сутність, зокрема, полягає в зосередженні в одному державному органі функцій обвинувачення, захисту і вирішення кримінальної справи, таємності провадження, визнання обвинуваченим своєї вини визнається «царицею доказів», реалізація прав обвинуваченого повністю залежить від державних органів тощо;

- змагальний процес, який поділяється на два види – обвинувальний процес і позовний змагальний процес. Йому притаманні: наявність сторін з різними за змістом інтересами, розподіл тягаря доказування між сторонами, пасивна роль суду в доказуванні тощо;

- змішаний (континентальний) процес, в якому досудове провадження може будуватися виключно на інквізиційних засадах або в ньому можуть допускатися елементи змагальності. Судові стадії побудовано на змагальних засадах.

Кримінальний процес України належить до змішаного типу.

## ===== 3. Поняття кримінальної процесуальної форми, її значення для кримінального провадження

**Кримінальна процесуальна форма** – це сукупність закріплених законом юридичних процедур, умов і гарантій, які утворюють порядок кримінального провадження та забезпечують вирішення його завдань.

При цьому під **процедурами** розуміється передбачена законом послідовність здійснення як окремих процесуальних дій, так і їх сукупностей, що утворюють зміст окремих проваджень та стадій кримінального судочинства. **Процесуальні умови** – це нормативні положення, що встановлюють підстави провадження процесуальних дій, коло їх учасників, строки проведення, права і обов’язки осіб, які беруть у них участь. **Кримінальними процесуальними гарантіями**

є спеціальні правові способи та засоби, що забезпечують реалізацію прав і законних інтересів учасників кримінального провадження, а також виконання ними процесуальних обов'язків.

Залежно від мети і завдань кримінальної процесуальної діяльності кримінальна процесуальна форма може бути уніфікованою (тобто єдиною) або диференційованою (тобто характеризуватися наявністю різних порядків здійснення кримінального провадження).

**Уніфікації** кримінальної процесуальної форми має важливе значення в аспекті забезпечення прав, свобод і законних інтересів учасників кримінальних процесуальних відносин, а також для забезпечення правової визначеності у питанні порядку кримінального провадження, статусу його окремих учасників, дотримання принципу рівності перед законом і судом.

**Диференціація** процесуальної форми полягає в наявності різних порядків (процедур) здійснення кримінального провадження, які так чи інакше відрізняються від його загального порядку (є спрощеними або ускладненими порівняно із загальним порядком, або істотно від нього відрізняються процедурами, що застосовуються (наприклад, провадження на підставі угод (статті 468–476 КПК), проведення скороченого судового розгляду (ч. 3 ст. 349 КПК), спеціальне досудове розслідування (статті 297<sup>1</sup>–297<sup>5</sup>) тощо).

Необхідність диференціації кримінальної процесуальної форми може бути обумовлена потребою надання додаткових процесуальних гарантій окремим суб'єктам кримінальної процесуальної діяльності (зокрема, неповнолітнім підозрюваним, особам, які вчинили суспільно небезпечні діяння у стані неосудності); спрощенням порядку провадження з метою його прискорення, підвищення ефективності (провадження щодо кримінальних проступків); спрямованістю окремих проваджень, яка суттєво відрізняється від основного провадження щодо розслідування злочину та його судового розгляду (судові провадження по розгляду клопотань слідчого та прокурора, а також скарг учасників кримінального процесу) тощо.

При цьому між уніфікацією і диференціацією процесуальної форми існує діалектичний взаємозв'язок, оскільки диференціація є можливою лише за умови існування уніфікованої форми.

**Значення процесуальної форми** полягає в тому, що вона: 1) визначає порядок провадження слідчих (гласних і негласних), судових

та інших процесуальних дій, а також порядок кримінального судочинства в цілому; 2) гарантує права та законні інтереси всіх осіб, які беруть участь у провадженні, забезпечує правову визначеність у питанні щодо порядку здійснення кримінального провадження; 3) забезпечує додержання вимог повноти, швидкості та неупередженості досудового розслідування та судового розгляду, ухвалення законного, обґрунтованого та справедливого вироку; 4) додержання процесуальної форми забезпечує виховний вплив судових процесів.

#### **4. Співвідношення кримінального процесу з іншими галузями права та суміжними науками**

Кримінальний процес є самостійною галуззю права, проте, будучи елементом системи права України, він тісно пов'язаний з іншими галузями права. Найбільш тісний зв'язок кримінального процесу з конституційним, міжнародним, кримінальним правом, криміналістикою. Крім того, у кримінальному провадженні застосовуються також норми адміністративного, цивільного права та інших галузей права України.

Конституція України містить значну кількість статей, які прямо чи опосередковано регулюють кримінальні процесуальні відносини. До них належать статті, що стосуються прав людини та гарантій їх забезпечення у сфері кримінального судочинства (розд. 2), функцій прокуратури та правового статусу прокурора (ст. 131<sup>1</sup>), засад судочинства та побудови судової системи України (розд. 8) тощо. Відповідно до ст. 8 норми Конституції є нормами прямої дії, тому при прогалинах правового регулювання кримінальних процесуальних відносин її норми мають застосовуватися безпосередньо.

За ст. 9 Основного Закону України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана ВР, є частиною національного законодавства України. Таким чином, міжнародні договори України є джерелом кримінального процесуального права і застосовуються безпосередньо при наданні/отриманні міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні, визначенні стандартів захисту прав людини у сфері кримінального судочинства, професійних стан-

дартів суб'єктів, які здійснюють кримінальну процесуальну діяльність тощо.

Зв'язок кримінального процесуального права із кримінальним є настільки тісним, що кожна із цих галузей права може виконати своє призначення лише у їх взаємному зв'язку. Кримінальне процесуальне право не може існувати без кримінального права, оскільки кримінальна процесуальна діяльність здійснюється у зв'язку із вчиненням кримінального правопорушення. Тобто без кримінального права кримінальний процес є безпредметним. Норми ж кримінального права не можуть бути реалізовані без кримінального процесуального, тобто є безцільними. Переважна більшість питань, які вирішуються судом при ухваленні вироку, мають кримінально-правовий характер. Кваліфікація кримінального правопорушення, вина обвинуваченого, вид покарання, яке має бути йому призначене, умови звільнення від кримінального покарання, обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання, тощо – це питання, які регулюються кримінальним законом.

Кримінальне процесуальне право тісно пов'язане з криміналістикою. Цей зв'язок знаходить свій прояв у тому, що криміналістикою розробляються практичні рекомендації стосовно тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій, виявлення і фіксації слідів кримінального правопорушення, застосування науково-технічних засобів, методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, що сприяє вирішенню завдань кримінального провадження, якісному та правильному застосуванню норм кримінального процесуального права.

При розгляді цивільного позову в кримінальному провадженні застосовуються норми цивільного та цивільного процесуального права, що створює необхідні умови для забезпечення прав і законних інтересів потерпілого від кримінального правопорушення та цивільного позивача.

## **===== 5. Кримінальне провадження, його поняття та структура**

*Кримінальне провадження* – це цілісна відносно автономна політадійна частина кримінального процесу, що об'єднує комплекс



взаємопов'язаних і взаємообумовлених процесуальних дій, які, будучи спрямованими на вирішення загальних завдань кримінального провадження через досягнення конкретного правового результату, здійснюються уповноваженими суб'єктами з приводу процесуальних відносин (що можуть бути пов'язані чи не пов'язані безпосередньо з матеріально-правовими відносинами), які відрізняються предметною характеристикою, в особливому процесуальному порядку, результати яких формалізуються у відповідних процесуальних рішеннях.

Кримінальне провадження в цілому поділяється на відносно автономні провадження, які є його структурними компонентами, тісно пов'язані між собою та спрямовані на вирішення загальних завдань кримінального провадження (наприклад, провадження у зв'язку з досудовим розслідуванням та судовим розглядом кримінального правопорушення; провадження в суді апеляційної інстанції та інші). Кожне провадження має не менш двох стадій (тобто є полістадійним). Наприклад, провадження у зв'язку з досудовим розслідуванням, судовим розглядом кримінального правопорушення та виконанням рішення суду включає наступні стадії: досудове розслідування, підготовче провадження, судовий розгляд і виконання судових рішень. В свою чергу, стадії поділяються на певні етапи, в яких вирішуються проміжні завдання кожної стадії кримінального процесу, на що спрямовані процесуальні рішення, які приймаються на певному етапі. Наприклад, стадія судового розгляду включає п'ять наступних етапів – відкриття судового засідання; з'ясування обставин та перевірка їх доказами; судові дебати; останнє слово обвинуваченого та ухвалення судового рішення.

## **===== 6. Система кримінального процесу. Стадії та окремі провадження, їх загальна характеристика**

Сучасна система кримінального процесу утворюється сукупністю процесуальних проваджень та порядків здійснення процесуальної діяльності в їх межах.

Система кримінального процесу може бути представлена горизонтальною (наявність окремих процесуальних проваджень) та вер-

тикальною (від окремого процесуального провадження до елементарної процесуальної дії) структурою.

Найбільшими за обсягом структурними утвореннями кримінального процесу є процесуальні провадження, які включають у себе дві або більше стадій, що, у свою чергу, складаються з певних етапів.

Поняття кримінального провадження див. питання 5.

**Стадії кримінального провадження** – це відносно відокремлені, але пов’язані між собою частини процесуального провадження, які характеризуються локальними завданнями, колом учасників, особливостями процесуальної діяльності та правовідносин, строками, а також підсумковими процесуальними рішеннями. Кожна попередня стадія відокремлюється від наступної підсумковим процесуальним рішенням, яке завершує певний цикл процесуальних дій та правовідносин.

**Горизонтальна структура системи кримінального процесу** (за критерієм спрямованості) включає:

(1) **основні провадження** (їх предметом виступають кримінально-правові відносини). До таких слід віднести: провадження у зв’язку з досудовим розслідуванням, судовим розглядом кримінального правопорушення та виконанням рішення суду; провадження з перегляду судових рішень, яке включає: провадження в суді апеляційної інстанції; провадження в суді касаційної інстанції; провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Перше із вище вказаних процесуальних проваджень включає наступні стадії: досудове розслідування, підготовче провадження, судовий розгляд і виконання судових рішень. Усі вказані стадії цього полістадійного провадження знаходяться між собою у логічному та функціонально-часовому зв’язку й спрямовані на вирішення завдань кримінального провадження, які закріплено у ст. 2 КПК. Кожна з його стадій структурно включає певні етапи, які пов’язані між собою і в сукупності складають її зміст (наприклад, стадія судового розгляду включає п’ять наступних етапів – відкриття судового засідання; з’ясування обставин та перевірка їх доказами; судові дебати; останнє слово обвинуваченого та ухвалення судового рішення).

(2) **забезпечувальні провадження** (направлені на створення умов для вирішення завдань кримінального провадження), у яких виокремлюють дві підгрупи:

1) *додаткові* (мають допоміжний до основного провадження характер): а) провадження з відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, б) провадження, у межах якого здійснюється міжнародне співробітництво;

2) *особливі* (виникають і розвиваються у зв'язку із здійсненням судового контролю під час досудового розслідування): а) провадження з інших процесуальних питань, що виникають під час досудового розслідування і віднесені до відання слідчого судді (продовження строку досудового розслідування, прийняття рішення про здійснення спеціального досудового розслідування, залучення експерта тощо), б) провадження по наданню слідчим суддею згоди на проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, в) провадження з розгляду слідчим суддею клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, г) провадження з вирішення слідчим суддею відводів, д) провадження з розгляду слідчим суддею скарг на рішення, дії та бездіяльність дізнавача, слідчого і прокурора.

У межах кожного із проваджень існують різні порядки здійснення кримінальної процесуальної діяльності, що в сукупності дозволяють вирішити завдання конкретного різновиду процесуального провадження і всього кримінального провадження в оптимальний спосіб (спеціальне досудове розслідування; спрощене провадження щодо кримінальних проступків; кримінальне провадження на підставі угод тощо).

**Вертикальна система кримінального процесу** як діяльність суду, сторін та інших учасників кримінального провадження є багаторівневою і складається з таких елементів:

- *процесуальних проваджень*, що відрізняються одне від одного завданнями, процесуальною формою, правовим статусом їх учасників, і є структурними елементами кримінального процесу, що відображають його характеристику у статичі;

- *стадій процесуальних проваджень*, що характеризують останні в динаміці, тобто в їх поступовому розвитку;

- *етапів окремих стадій* (зокрема, стадія досудового розслідування поділяється на етапи від її початку до повідомлення особі про підозру, подальшого проведення слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій, спрямованих на збирання доказів сторони обви-

нування, відкриття матеріалів іншій стороні, складання обвинувального акта і звернення з ним до суду);

– *процесуальних дій* (зокрема, проведення окремих слідчих (розшукових) дій);

– *елементарних процесуальних актів*, що забезпечують можливість здійснення таких дій (зокрема, залучення захисника, спеціаліста для проведення слідчих (розшукових) дій тощо);

– *елементарних процесуальних дій* (приміром, повідомлення центру безоплатної правової допомоги про необхідність залучення захисника; виготовлення повістки про виклик).

## **7. Поняття кримінальних процесуальних функцій. Функції обвинувачення, захисту, судового контролю та правосуддя. Суб'єкти, які їх здійснюють**

**Кримінальні процесуальні функції** – це виражені у законі основні напрями кримінальної процесуальної діяльності, що здійснюються з метою реалізації завдань кримінального провадження суб'єктами, уповноваженими на ведення процесу або наділеними правами для активної участі у кримінальному провадженні з метою захисту своїх прав та законних інтересів.

До основних кримінальних процесуальних функцій відносять: обвинувачення, захист і правосуддя.

До кола кримінальних процесуальних функцій, окрім основних, відносять і функцію досудового розслідування, судового контролю, нагляд у формі процесуального керівництва за додержанням законів органами, які здійснюють досудове розслідування, а також підтримання цивільного позову, заперечення проти цивільного позову.

Відповідно до ч. 3 ст. 22 КПК під час кримінального провадження функції обвинувачення, захисту та судового розгляду (правосуддя) не можуть покладатися на один і той самий орган чи службову особу.

Суб'єктами функції обвинувачення є: слідчий, дізнавач, керівник органу досудового розслідування, керівник органу дізнання, прокурор, а також потерпілий, його представник та законний представник у випадках, установлених КПК (при відмові прокурора від підтримання державного обвинувачення та зміні обвинувачення в суді (ч. 3

ст. 338, ч. 2–4 ст. 340 КПК). Прокурор здійснює функцію обвинувачення шляхом реалізації під час досудового розслідування нагляду за додержанням законів у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням (ч. 2 ст. 36 КПК), а в суді – підтримання публічного обвинувачення (ст. 131<sup>-1</sup> Конституції України).

Суб'єктами функції захисту є: підозрюваний, обвинувачений, засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування ПЗМХ чи ПЗВХ або вирішувалося питання про їх застосування, їхні захисники та законні представники.

Функція правосуддя здійснюється виключно судом. Тільки суд від імені держави вирішує основне питання – про винуватість чи невинуватість обвинуваченого і про застосування до винного справедливого покарання.

Крім функції правосуддя, в кримінальному провадженні суд також виконує значну за своїм обсягом і напрямками функцію судового контролю, під якою слід розуміти засновану на законі кримінальну процесуальну діяльність спеціально уповноваженого суб'єкта – слідчого судді, здійснювану шляхом розгляду і вирішення клопотань, скарг і заяв учасників кримінального провадження з метою охорони прав і свобод особи, яка має як превентивний, так і правовідновлювальний характер.

## ===== 8. Кримінальні процесуальні гарантії

***Кримінальні процесуальні гарантії*** – це система способів і засобів, які забезпечують усім учасникам кримінального провадження рівні правові можливості для надбання, реального здійснення своїх прав і виконання завдань кримінального провадження.

Систему кримінальних процесуальних гарантії становлять: 1) кримінальна процесуальна форма; 2) засади кримінального провадження; 3) процесуальний статус учасників кримінального провадження; 4) можливість застосування заходів забезпечення кримінального провадження; 5) прокурорський нагляд; 6) судовий контроль; 7) відомчий контроль; 8) інститут оскарження дій, рішень і бездіяльності органів і посадових осіб, що здійснюють кримінальне провадження; 9) юридична відповідальність учасників кримінального процесу та ін.

Державним органам і посадовим особам кримінальні процесуальні гарантії забезпечують можливість виконання своїх обов'язків для виконання завдань кримінального судочинства, а іншим учасникам кримінального провадження – реально використовувати надані їм процесуальні засоби для охорони своїх прав і законних інтересів. Права, надані державним органам і посадовим особам у кримінальному процесі, гарантовані обов'язком відповідних осіб виконувати звернені до них вимоги та встановленими законом санкціями за невиконання цих обов'язків.

Процесуальними гарантіями прав особи є ті засоби, які забезпечують їх фактичну реалізацію. Наприклад, право підозрюваного, обвинуваченого мати захисника гарантується роз'ясненням йому цього права, наданням можливості обрати захисника та запросити його, наданням йому в передбачених законом випадках безоплатної правової допомоги тощо.

Обов'язок державних органів і посадових осіб, які здійснюють кримінальне провадження, забезпечувати його учасникам (потерпілому, підозрюваному, обвинуваченому та ін.) можливість реалізації своїх прав обумовлена тим, що фактичне використання прав учасниками процесу – одна з найважливіших умов об'єктивного, неупередженого кримінального провадження, охорони законних інтересів особи у кримінальному процесі.

## **9. Кримінальні процесуальні правовідносини та їх види**

**Кримінальні процесуальні правовідносини** – це конкретний зв'язок, який виникає на основі закону між учасниками кримінальної процесуальної діяльності та характеризується наявністю суб'єктивних кримінальних процесуальних прав і обов'язків.

Кримінальні процесуальні правовідносини мають певні особливості, головними з яких є такі: 1) одним із суб'єктів цих правовідносин, як правило, виступає орган держави (посадова особа), наділений владними повноваженнями; 2) це відносини влади та підпорядкування, зважаючи на що вони можуть бути названі владновідносини. Разом з тим потрібно підкреслити, що на органах держави, які здійснюють кримінальне провадження, лежить обов'язок роз'яснити іншим учасникам

|                                                                                                                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 115.Процесуальний порядок здійснення підготовчого провадження. Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду .....                                                                 | 213 |
| 116.Загальні положення судового розгляду .....                                                                                                                                                       | 215 |
| 117.Межі судового розгляду. Зміна та відмова від підтримання державного обвинувачення. Висунення додаткового обвинувачення, початок провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду ..... | 220 |
| 118.Поняття стадії судового розгляду та її структура.....                                                                                                                                            | 223 |
| 119.Процесуальний порядок відкриття судового засідання та проведення підготовчих дій .....                                                                                                           | 224 |
| 120.Суть, значення і процесуальний порядок судового розгляду (з'ясування обставин та перевірка їх доказами).....                                                                                     | 225 |
| 121. Судові дебати. Зміст виступу в них учасників судового розгляду. Останнє слово обвинуваченого .....                                                                                              | 227 |
| 122.Процесуальний порядок ухвалення вироку – акту правосуддя .....                                                                                                                                   | 228 |
| 123.Види судових рішень у судовому провадженні у першій інстанції. Вимоги до судових рішень, порядок їх ухвалення.....                                                                               | 230 |
| 124.Вирок суду, його структура. Види вироків та особливості їх мотивування .....                                                                                                                     | 232 |
| 125.Провадження в суді присяжних .....                                                                                                                                                               | 235 |
| 126.Провадження в суді першої інстанції щодо кримінальних проступків.....                                                                                                                            | 236 |
| 127.Поняття апеляційного провадження та його загальна характеристика .....                                                                                                                           | 237 |
| 128.Строки і процесуальний порядок подачі апеляцій на судові рішення. Доповнення, зміна, відкликання апеляцій, подання на них заперечень .....                                                       | 239 |
| 129.Учасники апеляційного провадження та їх процесуальне становище .....                                                                                                                             | 241 |
| 130.Процесуальний порядок апеляційного розгляду. Підстави проведення письмового апеляційного провадження .....                                                                                       | 243 |
| 131.Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції.....                                                                                                              | 244 |

|                                                                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 132. Види рішень суду апеляційної інстанції. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції .....                                                                                                       | 247 |
| 133. Вирок суду апеляційної інстанції та особливості його мотивування .....                                                                                                                      | 249 |
| 134. Сутність і завдання провадження в суді касаційної інстанції .....                                                                                                                           | 250 |
| 135. Учасники касаційного провадження, їх процесуальне становище. Строки та процесуальний порядок касаційного оскарження судових рішень .....                                                    | 251 |
| 136. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції .....                                                                                                         | 253 |
| 137. Підстави та порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду .....                                                           | 254 |
| 138. Рішення суду касаційної інстанції, їх види та особливості мотивування. ....                                                                                                                 | 256 |
| 139. Підстави та порядок здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами .....                                                                                 | 258 |
| 140. Порядок кримінального провадження на підставі угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим .....                                                                    | 261 |
| 141. Порядок кримінального провадження на підставі угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості .....                                                          | 264 |
| 142. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення .....                                                                                                                              | 266 |
| 143. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх .....                                                                                                                                            | 267 |
| 144. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру .....                                                                                                      | 269 |
| 145. Процесуальний порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження .....                                                                                                      | 271 |
| 146. Виконання судових рішень у кримінальному провадженні: поняття, значення та процесуальний порядок. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків, та порядок їх розв'язання ..... | 273 |



|                                                                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 147. Загальні засади та види міжнародного співробітництва<br>під час кримінального провадження.....                                                                       | 275 |
| 148. Поняття та види міжнародної правової допомоги при<br>проведенні процесуальних дій, порядок її надання .....                                                          | 277 |
| 149. Порядок видачі осіб, які вчинили кримінальне<br>правопорушення (екстрадиції). Тимчасовий<br>та екстрадиційний арешт: підстави, строки,<br>процесуальний порядок..... | 279 |
| 150. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних<br>держав. Порядок передачі засуджених осіб.....                                                                | 281 |

*Навчальне видання*

**Капліна** Оксана Володимирівна,  
**Карпенко** Михайло Олегович,  
**Маринів** Володимир Іванович та ін.

# **КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС**

**Навчальний посібник  
для підготовки до іспиту**

3-тє видання, змінене і доповнене

Видається в авторській редакції

Комп'ютерна верстка *А. Т. Гринченка*

Підписано до друку 07.02.2022.  
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.  
Ум. друк. арк. 17,2. Обл.-вид. арк. 16. Тираж 100 прим.  
Вид. № 2981

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України  
та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,  
вул. Чернишевська, 80-А, Харків, 61002, Україна  
Тел./факс (057) 716-45-53  
Сайт: <https://pravo-izdat.com.ua>  
E-mail для авторів: [verstka@pravo-izdat.com.ua](mailto:verstka@pravo-izdat.com.ua)  
E-mail для замовлень: [sales@pravo-izdat.com.ua](mailto:sales@pravo-izdat.com.ua)  
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи  
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів  
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011

Виготовлено у друкарні ТОВ «ПРОМАРТ»,  
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна  
Тел. (057) 717-25-44  
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи  
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів  
видавничої продукції — серія ДК № 5748 від 06.11.2017